

Latin 101

ante diem quīntum Idus Septembrēs (Sept. 9 2009)

- Stulti de pecunia semper cogitant
- Parvae viros non amant
- Mali filios non amant
- bell ī
- bellae
- boni
- bona

Vocabulary

cūra, -ae f = care, attention, caution, anxiety

magistra, -ae f = teacher

mora, -ae f = delay

oculus, -ī m = eye

magister, magistrī m = teacher, master, captain

bāsium, -īī n = kiss

bellum -ī = war

cōnsilium, -īī = plan, purpose, counsel, advise, judgment

dōnum, -ī n = gift, present

exitium, -īī = destruction, ruin

officium, -īī n = duty

ōtium, -īī = leisure, peace

perīculum, -ī n = danger

remedium, -īī n = cure, remedy

nihil nothing

avarus, -a, -um = greedy

bellus, -a, -um = pretty, handsome, charming

bonus, -a, -um = good, kind

malus, -a, -um = bad, wicked

multus, -a, -um = many
 parvus, -a, -um = small
 stultus, -a, -um = stupid, foolish
 vērus, -a, -um = true, real, proper

iuvō, -āre, -āvī, ātum = to help, aid, assist
 sum, esse, fui, futūrum = to be, exist

sum, esse, fui, futūrus

sum	I am		bellus, -a, -um	pretty, handsome
es	you are		bonus, -a, -um	good, kind
est	he, she, it is		malus, -a, -um	bad, wicked
sumus	we are		parvus, -a, -um	small
estis	you are		stultus, -a, -um	stupid, foolish
sunt	they are		vērus, -a, -um	true, real, proper

singular:	plural:
I am handsome (m) bellus sum i am pretty (f) bella sum you are handsome (m) bellus es she is pretty bella est he is wicked malus est you are wicked malus es mala es she is small parva est she is stupid. Stulta est you (m) are stupid. Stultus es it is true. Verum est	

neuter second declensions

	singular	plural
nom.	basi-um	basi -a
gen.	basi -i	basi -orum
dat.	basi -o	basi -is
acc.	basi -um	basi -a
abl.	basi -o	basi -is

first and second declension adjectives

	masculine		feminine		neuter	
	sing.	pl.	sing.	pl.	sing.	pl.
nom.	-us	-ī	-a	-ae	-um	-a
gen.	-ī	-ōrum	-ae	-ārum	-ī	-ōrum
dat.	-ō	-īs	-ae	-īs	-ō	-īs
acc.	-um	-ōs	-am	-ās	-um	-a
abl.	-ō	-īs	-ā	-īs	-ō	-īs

	masculine		feminine		neuter	
	sing.	pl.	sing.	pl.	sing.	pl.
nom.	bonus	bonī	bona	bonae	bonum	bona
gen.	bonī	bonōrum	bonae	bonārum	bonī	bonōrum
dat.	bonō	bonīs	bonae	bonīs	bonō	bonīs
acc.	bonum	bonōs	bonam	bonās	bonum	bona
abl.	bonō	bonīs	bonā	bonīs	bonō	bonīs

Puella bona mē amat.

Magister bonus mē iuvat.

Ōtium bonum mē satiat.

Puellae bonae mē amant.

Magistri boni mē iuvant.

consilia bona mē satiant.

puellam amō.   puellam bonam amō.

magistrum vocō.   magistrum bonum vocō.

ōtium laudō.   ōtium bonum laudō.

amīcam puellae bonae amō.

exitium magistrī boni timeō.

vītam ōtiī boni amō.

(sine puellā meā) nōn valeō.

(sine magistrō bono) nōn valeō.

(sine ōtio bono) nōn valeō.

ōtium est bonum

ōtium nōn est bonum.

officium est bonum.

puella est bella.
puellae sunt bellae.
sumus bellae.

Practice and review

1. ōtium est bonum, sed ōtium multōrum est parvum.
2. bella sunt mala et multa perīcula habent.
3. officum nautam dē otio hodiē vocat.
4. paucī virī avārī multās formās perīculi in pecūniā vident.
5. sī multam pecūniām habētis, saepe nōn estis sine curīs.
6. puellae magistrām de cōnsiliō malō sine morā monent.
7. ō magne poeta, sumus vērī amīcī, mē iuvā, amābō te!
8. fēmina agricolae portam videt.

paucī virī vērōs amīcōs **habent**,
et paucī **sunt** dignī.
amīcitia vēra **est** praeclāra,
et omnia praeclāra **sunt** rāra.
multī virī stultī (dē pecūniā) semper **cōgitant**, paucī (dē amīcīs),
sed **errant**:
possumus valēre (sine multā pecūniā),
sed (sine amīcītā) nōn valēmus
et **vīta est** nihil.

Dictionary Form

paucī virī vērōs amīcōs **habent**, et paucī sunt dignī. amīcitia vēra **est** praeclāra, et omnia praeclāra sunt rāra. multī virī **stultī** (dē pecūniā) **semper cōgitant**, paucī (dē amīcīs), **sed errant**: possumus **valēre** (sine multā pecūniā), sed (sine amīcītā) nōn valēmus et **vīta est** nihil.

NOUNS: **nom., gen., gender:** filia, -ae f

ADJECTIVES: **masc., fem., neut.:** parvus, -a, -um

VERBS: **four principle parts:** amo, -are, -avi, -atum

OTHER WORDS: **single form:** et

Word	Latin Dictionary Form	Meaning in Sentence
paucī	paucī, paucae, pauca	a few
amicōs	amicus, -ī m	friends
habent	habeō, -ēre, habuī, habitum	they have
et	et	and
vēra		
stultī		
dē		
semper		
cōgitant		
sed		
errant		
valēre		

Ager, agri m

Filia, -ae f

Vir, viri m

Populus, -l m

Poena, -ae f

Patria, -ae f

Puella, -ae f

Vita, -ae f